

Referat: Cine au fost etruscii

În Peninsula Apennina (numele "Italia" s-a încetățenit pentru întreaga peninsula prin secolul al III-lea î.e.n.), în contextul "mării migrații egeene", la sfârșitul secolului al XIII-lea î.e.n. și începutul celui de-al XII-lea, un prim val de triburi indoeuropene italice, cel latino-falisc, din care faceau parte latinii, se desprinde de pe Dunarea Mijlocie, traversează munții și patrunde în Italia. Latinii s-au fixat pe Tibru prin secolul al X-lea î.e.n., ocupând cu preponderență teritoriul din sudul fluviului și o îngustă fașie în nordul cursului său inferior.

Teritoriul astfel ocupat a capatat denumirea de Latium, Urmatorul și cel mai numeros val indoeuropean; italic este cel osco-umbrio-sabelic, din care faceau parte sabinii, patrunde în Italia prin secolul al XI-lea î.e.n. în fine, ultimul important de populații ce patrunde în Peninsula este cel etrusc, în secolele X-IX î.e.n.; sorginea lor este controversată, nici una cele zece mii de inscripții ramase (alfabet prin filiera greacă, după alții feniciană, într-o limbă ce nu se aseamănă cu vreo altă cunoscută nefiind descifrate. Fie că au venit din Asia Mică, fie că au traversat Alpii venind din nord-est, etruscii, fixați mai întâi la vest de Munții Apennini, între Arno și Tibru, în Etruria și apoi în Latium, Campan.

Campia Padului (secolele VIII-VI î.e.n.), au creat o civilizație care, prin nivelul său ridicat și prin lipsa cunoștințelor despre limba și o ginea etruscilor, rămâne, încă, enigmatică, în secolul al VI-lea î.e.n. este cunoscută federația celor 12 orașe etrusce (Volsinii, Veii, Caere, Rusellae, Tarquinii, Populonia, Arretium, Perugia, Clusium, Croton Volaterrae, Vetulonia), o amficionie cu capitala la Volsi unde se întrunea anual "concilium Etruriae".

Organizarea lor politică - orașul-stat, condus de rege și, mai târziu, de un magistrat ales - inclusiv unele însemne ale acestuia (toga de purpură, scaunul reg, fasciile - manunchiuri de vergele având înfipte securi, semn al dreptului de viață și de moarte - pe care le purtau lictorii înainte de a organiza religioasă și a pantheonului (pe triade de zei), chiar unele zeități, unele obiceiuri și jocuri (cel al luptelor de gladiatori de exemplu) au fost adoptate și de romani. și alfabetul latin a cunoscut filiera etruscă.

Chiar "Lupoaica", celebrul simbol al Romei, instalat pe Capitoliu în 500 î.e.n., este un bronz etrusc din secolul al VI-lea î.e.n. (gemenii au fost sculptați mult mai târziu în secolul al XVI-lea)

Expansiunea etruscă în sud a fost oprită datorită ciocnirii intereselor lor cu cele ale colonilor greci, prezenți în Italia încă din 754 î.e.n. prin întemeierea coloniei Cumae (chiar aici au avut loc două infrângeri hotărâtoare ale etruscilor: în 524 î.e.n., de către grecii conduși de Aristodemos Malakos și în 474 î.e.n. în bătălia navală comandată de tiranul siracuzan Hieron I). Invasia coltilor (galii), la începutul secolului al IV-lea î.e.n., apoi atacurile romane duc la prăbușirea definitivă a puterii etrusce (Volsinii ultimul oraș-stat etrusc, cade în 265 î.e.n.), aceștia fiind complet uitați încă din secolul I î.e.n.